

Ekstraordinær generalforsamling den 22. november 2016

Fra Esben Riis, Annebergvej 10, 1. th., har vi modtaget følgende spørgsmål:

Det er generelt et meget omfattende og godt gennemarbejdet budgetforslag, I har lavet og en god plan for foreningen. Der er dog et enkelt forslag, som man ud fra notaterne ikke kan vurdere nødvendigheden af eller vurdere om det er den rigtige løsning.

Bestyrelsen foreslår at der indlægges fibernet helt eller delvist, men der er ikke redegjort for behovet eller hvorfor fibernet skulle være løsningen fx på et behov for bedre internet. Alligevel foreslår bestyrelsen at et evt. behov for privat forbrug af internet skal finansieres med op mod 7.200 kr. pr. lejlighed uanset behov.

Det er muligt at en fælles løsning om fibernet vil være billigere end individuelle, men hvis man vil tvingen en fælles løsning igennem må man som minimum redegøre for hvorfor det er nødvendigt at pålægge ikke interesserede en udgift på 7.200 kr.

Derfor undrer det mig at der ikke i forslaget er redegjort for den nye mulighed forbrug af kabelnettet (YouSee coaxnet), der jo er opstået som følge af regelændringer sidste år. Erhvervsstyrelsen pålagde YouSee at give andre udbydere adgang til deres kabelnet (fx bredbåndsabonnement) og YouSee har ligeledes givet mulighed for at man kan få bredbånd uden TV abonnement. Hastigheden er pt 300 Mb pr forbindelse stigende til 1 Gb til næste år oplyser YouSee. Hiper udbyder pt bredbånd via YouSee net.

Det vil derfor være relevant at undersøge om det eneste, der er i vejen for en hurtig bredbåndsforbindelse på fx 1 Gb er vores TV aftale med YouSee, da foreningsaftaler også beskriver hvilke muligheder man har for bredbånd uden TV.

YouSee kunne ligeledes tænkes at have en interesse i at åbne op for bredbånd uden TV til vores forening, hvis alternativet er at indlægge fibernet. Under alle omstændigheder bør foreningsaftalen med YouSee ses efter for at vurdere om den kan justeres og vores behov for bedre bredbånd dækkes via kabelnettet på en billigere måde. Teknisk kræver det så vidt jeg er orienteret blot en "splitboks" for de der ikke har en i forvejen.

Dialog med YouSee om foreningsaftaler skal ske via en foreningsrepræsentant - ellers gjorde jeg det gerne, men det er ikke muligt.

Det vil være ønskværdigt om denne mulighed blev undersøgt før deadline for GF forslag, så der ikke bliver behov for alternative budgetforslag.

Hvis bestyrelsen ikke er bekendt med kabelløsningen, der i øvrigt er 80 % fiber, kan man læse mere om det her: <http://www.b.dk/nationalt/nu-kan-du-faa-billigere-bredbaand-uden-tv-pakke>

Lige nu kan man få 100 Mb hos Hiper til 199 kr. mdl. mens 100 Mb hos YouSee koster 299 kr. mdl. Der vil formentlig komme en del mere konkurrence på kabelnettet hen ad vejen.

Svar fra bestyrelsen til Esben Riis:

Hej Esben, tak for dine spørgsmål.

Bestyrelsen har et ønske om at kunne tilbyde alle beboere en hurtig og billig internetforbindelse. Ofte vil det kunne betale sig, at indgå en foreningsaftale med udbydere, fremfor at man som beboer selv køber en forbindelse ude i byen – i lighed med den foreningsaftale vi har med youSee om tv-kanaler.

Alle beboere i AST har mulighed for at modtage Tv-signal, samt muligheden for internetforbindelse via den indlagte bredbåndsforbindelse etableret hos YouSee.

Den seneste opgørelse viser at 15 % af beboerne har fravalgt muligheden for at kunne se Tv via denne bredbåndsforbindelse. Vi er tillige blevet oplyst at ca. 50 % har fravalgt muligheden for internetforbindelse.

Vi anslår at størsteparten i AST har forbindelse til internettet, - og derfor formentlig har tilkøbt internetadgang via anden billigere udbyder, eksempelvis telefonselskab - gennem telefonstikket i væggen (ADSL). Det er bestyrelsens opfattelse, at behovet for dataoverførsel i form af internetforbindelse vil stige de kommende år.

Her er dataoverførsel via optisk forbindelse (fibernet) den absolut hurtigste teknologi. Bestyrelsen er ligeledes overbevist om, at husstande i stigende grad vil anskaffe elektronisk udstyr, som kommunikerer via internettet. Streaming-tv-tjenester som Netflix og HBO i højopløsning (4K) vinder indpas ligesom Microsoft og Apple m.fl. tilbyder at gemme private dokumenter, backups og billeder i 'skyen'.

Vi har derfor opstillet følgende ønskelige kriterier: Internetforbindelse med min. 100 Mbit download og 20 Mbit upload – til den billigste pris.

Følgende har derfor været med i overvejelserne:

Er fremtiden trådløs? Bestyrelsen tror ikke, at fremtiden lige om hjørnet, bliver trådløs. Især ikke når vi dagligt oplever udfald på vores 3G og 4G telefoner.

Hastighed og dækning afhænger bl.a. af:

- Hvor langt der er til den nærmeste mobilmast fra din mobiltelefon/pc
- Hvor mange bygninger, bakker osv., som befinder sig mellem din mobiltelefon/pc og den nærmeste mobilmast
- Hvor mange andre der bruger mastens signal samtidigt

3G Mobilt bredbånd har en teoretisk downloadhastighed på omkring 6-7 Mbit.

Tilsvarende har 4G en teoretisk downloadhastighed, afhængig af teknologi, på 50– 75 Mbit.

Skal vi fremover have en pålidelig og stabil internetforbindelse, mener vi, at tiden endnu ikke er moden til trådløs dataforbindelse/internet.

Forbindelse via telefonstikket (ADSL)? Denne forbindelse kan beboerne frit vælge og koster ca. kr. 200,- om måneden. Hastigheden er dog begrænset og kun under de mest gunstige vilkår, kan man opnå hastigheder på op til 20 Mbit i download, og 5 Mbit i upload. Denne forbindelse vil ikke være hurtig nok, når

de højopløselige 4K fjernsyn vinder indpas. Her skal man regne med omkring en downloadhastighed på omkring 30 Mbit.

Internetadgang uden tv-pakker? Der er for nyligt åbnet mulighed for, at beboerne hos YouSee kan tilmelde sig internetforbindelse uden samtidig at være forpligtet til også at abonnere på Tv-pakker. YouSee reklamerer endnu ikke med denne forbindelse, men på deres hjemmeside tilbydes hastighed til foreninger på 100 Mbit i download og 20 Mbit i upload til 279 kr. pr. måned. Service på modem inkluderet.

Anden udbyder end YouSee? Der er ligeledes for nyligt åbnet mulighed for at andre udbydere kan bruge YouSee kabelnet (radio/Tv-stikket i væggen), eksempelvis udbyderen HIPER. Seneste oplysninger er at YouSee endnu ikke har frigivet kabelnettet i AST og HIPER kan derfor ikke, på nuværende tidspunkt tilbyde os tilslutning. Forbindelsen koster ca. 200 kr. pr. måned, den tilbudte hastighed er 100 Mbit i download og 25 Mbit i upload.

Installation af beboernet? Det er jo nærliggende, at se på muligheder for, at AST installerer eget internet - altså trække separate kabler til hver husstand. Herved kan vi selv bestemme, hvilken udbyder vi ønsker skal forsyne foreningen - samt i rimeligt omfang - til hvilken pris.

Ved at se på den månedlige ydelse og tilsvarende hastigheder hos forskellige udbydere, stiller bestyrelsen forslag om, at vi installerer eget beboernet med valget mellem to forskellige løsningsmodeller - en dyr og en billig.

Den dyre løsning er en ren fiberløsning og koster anslået ca. 7.300 kr. i etablering pr. lejemål og den billige er fiber/PDS-kabling til ca. 2.800 kr. *)

Det skal bemærkes at tv-signaler samt internetforbindelse, via antennestikket i væggen, stadig er tilgængeligt ved begge løsninger.

Ved PDS-løsning (fiber i kælder - PDS kabling til lejlighederne) vil der blive opsat skabe med fordelerbokse i kældergangene. Disse bokse indeholder elektronik, som AST skal vedligeholde.

En af udbyderne, Fiberby, tilbyder hastighed på 200 Mbit i download og 200 Mbit i upload til en pris på ca. 120 kr. pr. måned *). Beboere kan herefter tilslutte én computer eller fjernsyn direkte til det nyopsatte stik i væggen uden brug af modem eller andet udstyr. Er der brug for at tilslutte flere enheder kan beboerne selv tilkøbe evt. trådløs router/switch.

Ved den rene fiber løsning (fiber til lejlighederne), bliver der kun blive opstillet fordelerbokse ét sted i AST, og det vil være internetleverandøren, som skal vedligeholde elektronikken.

Beboere skal herefter tilslutte computer eller fjernsyn til nettet via en fiberboks (trådløs router/switch) som tilkøbes.

Vi har ikke noget konkret tilbud fra internetudbydere ved en ren fiberløsning, så i priseksemplet *) herunder har vi taget udgangspunkt i Fiberbys tilbud (jf. ovenfor).

Begge løsninger giver mulighed for at se tv på computer eller tv (f.eks. DR TV app til smart-tv).

*) For en lejlighed på 58 kvm. og med en afskrivning over 10 år, vil løsningen med PDS koste ca. 20 kr./måned, mens løsningen med ren fiber vil koste 50 kr./måned. Hertil skal lægges de ca. 100 kr. til selve

internetforbindelsen. Det giver en samlet månedlig ydelse på hhv. 120 kr. eller 150 kr. Til sammenligning koster den billigste YouSee bredbåndsforbindelse ca. 200 kr./måned.

	Fiber	PDS	
Løsning	3.200.000	1.200.000	Overslag
Pris pr. lejlighed	7.289	2.733	ved 439 lejligheder
Pris pr. kvm.	97	36	ved 32.917 kvm.
For 58 kvm.	5.638	2.114	udgift i alt
Over 10 år	564	211	udgift pr. år i 10 år
Pris pr. måned	47	18	pris pr. mdr. i 10 år
Internetforbindelse	99	99	pris pr. lejl. pr. mdr.
I alt pr. måned	146	117	

Venlig hilsen

Bestyrelsen, 26-09-2016